

kan jeg, som jeg udtalte under Finanslovens 1ste Behandling, heller ikke forstaa, at der har kunnet være saa megen Modstand imod den Fordring, der er fremkommet fra omtrent $\frac{3}{4}$ af den danske Folkekirkes Præster om at faa dette Forhold undersøgt paa ny. Der siges nok, at vi tidligere have haft Kommissioner til at behandle Kirkeforfatningsspørgsmaalet. Den sidste af dem var af 1868, og da der altsaa siden da er forløbet 30—40 Aar, maa det vel siges, at de fleste, som nu have med aktiv Politik at bestille, de fleste Medlemmer i dette Ting, ere for saa vidt personlig uberørte af den Bevægelse og det Arbejde, som den Gang fandt Sted. Siden 1868, da Spørgsmaalet var levende baade i Rigsdagen og ude i Befolkningen, har der været nogen Stilstand, om jeg saa maa sige, paa dette Omraade. De fleste af Tingets Medlemmer ville vel indrømme, at vi have ikke mærket ret meget til, hvor vi have færdedes i Befolkningen ved Valg og paa Møder, at der har været en saa stærk Interesse med Hensyn til dette Spørgsmaal, at det har været bragt frem til Drøftelse. Derfor vil det ogsaa være rigtigt, at vi ikke forhaste os med at gennemføre det forelagte Lovforslag, at det ikke gennemføres, før vi komme til Klarhed over, hvorledes Anskuelserne ere, ikke blot her, men ogsaa blandt det store Flertal af Vælgere, som ere interesserede i dette Spørgsmaal.

Jeg tror nu for Resten for mit Vedkommende, at man kommer ikke nogen Sinde til en ideel Løsning af dette Spørgsmaal; jeg kan for saa vidt være enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg). Min principielle Stilling er, at det vil ikke blive rigtig godt med Kirken, med Menighedslivet her i Landet, før vi faa en bestemt Adskillelse mellem Folkekirken og Staten, og jeg vilde derfor være meget glad ved, om der blev arbejdet hen i Retning af Løsning af Spørgsmaalet paa dette Grundlag. Jeg er glad ved at høre, at den højtærede Kultusminister forleden Dag udtalte, at det var hans personlige Mening, at det var det rigtigste, om Kirkens Midler bleve henlagte til Kirken selv, saa at det blev den, som egenhændig kom til at staa for og raade for disse Midlers Anvendelse.

Naar vi nu i disse Dage have forhandlet om dette Spørgsmaal, er det gentagende blevet gjort gældende af de fleste af Talerne, at Folkekirken var en borgerlig Institution, og jeg synes, at der er blevet lagt Hovedvægten derpaa fra flere af de

ærede Medlemmers Side, saaledes baade det ærede Medlem for Verringe (Holm) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg). Selvfølgelig er Folkekirken i nogen Maade en borgerlig Institution, for saa vidt som den borgerlige Lovgivning bestemmer, at samtlige Landets Borgere have Ret til at nyde godt af de Goder, Kirken byder; de kunne forlange deres Børn døbte i denne Kirke, de kunne til Dels alle sammen forlange at faa Lov til at nyde Nadverens Sakramente; de have Ret til at forlange at blive viede af Folkekirkens Præster og at blive begravede paa Folkekirkens Kirkegaard; og Lovgivningen har jo ogsaa bestemt at Folkekirkens Præster, dens Tjenere, skulle føre Kontrol, Regnskab — kan man sige — med dem, som fødes og dø i Landet, og de skulle være villige til at udstede Attester til rent borgerlig Brug angaaende Fødsler og Dødsfald og forskellige andre Ting. Men jeg vil dog bede om at lægge Mærke til, at det ikke er en borgerlig Folkekirke, vi have, saaledes som jo det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds sagde, at han helst saa, at den skulde være noget i Lighed med, hvad der paabegyndtes i Frankrig under Revolutionen. Vi maa jo huske paa, at Grundloven siger ikke, at det er en borgerlig Folkekirke, men at den tværtimod siger, at det er en *evangelisk-luthersk Folkekirke*, og deri ligger noget andet og meget mere end en rent borgerlig Institution, den er tillige et Trossamfund, et Samfund af evangelisk-lutherske kristne og særlig en Kirke for dem. Dette maa vi ikke forglemme, og vi kunne efter min Mening ikke grundlovmæssig lovgive om Folkekirkens Forfatning uden at tage Hensyn dertil; gøre vi det, saa mener jeg, at vi handle i Strid med Grundloven.

Jeg er derfor ogsaa grunduenig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds i hans subsidiære Standpunkt angaaende Lærefriheden inden for Folkekirken og dermed selvfølgelig Afskaffelse af Præsteløftet. Jeg synes, man maa forlange, at i en evangelisk-luthersk Kirke maa der selvfølgelig ogsaa læres evangelisk-luthersk, og der maa forlanges af dens Præster, at de i alt væsentligt i deres Trosbekendelse, Forkyndelse og præstelige Gerning holde sig dertil; ellers bliver, synes jeg, Kirken en Karrikatur. Jeg kan derfor heller ikke forstaa — som vi jo tidligere have set — at der er blevet rejst meget stærk Modstand imod, at en Præst forrige Aar blev afskediget fra den danske